

Gemeente Nijkerk – Verslag besloten raadsvergadering 16 mei 2023

Raadzaal Stadhuis Nijkerk, aanvang 19.30 uur

Aanwezig: De voorzitter: G.D. Renkema; de griffier: A.G. Verhoef-Franken; de leden: M.J. Aman (ChristenUnie-SGP), D. Bezembinder-Feiken (De Lokale Partij), T.J. Blankesteyn (CDA), H.J. Bokkers (CDA), P.C.J. Collignon (De Lokale Partij), R. van Hussen (VVD), T.G. Kortink (PRO21) – aanwezig tot schorsing bij agendapunt 1, F. Laghmouchi (PRO21) – aanwezig tot schorsing bij agendapunt 1, M.T. Lanting-van Rhee (ChristenUnie-SGP), P.M.C. van Loozen (De Lokale Partij), H. Meijer (CDA), C.E.J. van Manen (Forum voor Democratie) – aanwezig tot schorsing bij agendapunt 1, I.H. Moes (PRO21) – aanwezig tot schorsing bij agendapunt 1, N.H.F. Morpey (CDA), S. Ooijevaar (PRO21) – aanwezig tot schorsing bij agendapunt 1, J. van Putten (ChristenUnie-SGP), L.W. Rakhorst (CDA), N.G. Staal (VVD), M.C. van der Stelt (VVD), T. van Valkenhoef (De Lokale Partij), B. Veldhuizen (CDA), P.M. van de Weijer-Feuerstein (CDA), D.H.J. van Wijnen (ChristenUnie-SGP), M. Willems (VVD); commissieleden: C.N. van der Snoek (CDA), L. Popken (De Lokale Partij) en E.J.M. Jans (De Lokale Partij), T.T.R. Luigjes (VVD); de wethouders: M. Broekman-van der Pers, A.M.W. Rohen en C.J. Windhouwer; ambtelijke ondersteuning: J. de Bruijn, M. Kroon, F. Neervoort; raadsgriffie: F.J.A. Meijer-de Leeuw; tevens aanwezig: R. van Ooijen (COA).
Afwezig: A. van de Beek (PRO21), P.O.G. Hegeman-Mekking (ChristenUnie-SGP), J.J. Lok (ChristenUnie-SGP), N.H.F. Morpey (CDA).

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur.

De voorzitter geeft aan dat het voorstel is om in beslotenheid te vergaderen. Het college wil de raad informeren over de stand van zaken opvang asielzoekers. Hij licht toe dat het college daarover die morgen een besluit heeft genomen en dat dit besluit de volgende dag openbaar gemaakt wordt.

Mevrouw Moes benoemt dat in het fractievoorzittersoverleg is besproken dat de raad zo vlak mogelijk voor de openbaarmaking geïnformeerd wordt. Zij heeft toen aangegeven het belangrijk te vinden om het in de openbaarheid te bespreken; en ze heeft de Wet Open Overheid bekeken en ziet in deze wetgeving geen reden om dit in beslotenheid te bespreken. De heer Collignon geeft aan dat hij de mening van mevrouw Moes deelt en stelt de vraag tot hoe lang de geheimhouding erop blijft. De heer Staal heeft dezelfde vraag.

De voorzitter antwoordt dat wat vanavond verteld wordt, morgen in openbaarheid komt. Zo spoedig mogelijk erna kan de beslotenheid van deze vergadering gehaald worden, in de eerstvolgende raadsvergadering.

De heer Collignon stelt dat hij het probeert te begrijpen; over twee weken gaat dan de geheimhouding eraf, maar als de pers morgen belt kan hij niets zeggen.

De voorzitter vertelt dat er morgen ook een raadsinformatiebrief komt over hetgeen vanavond wordt verteld en dat de raad daarover morgen kan communiceren. De heer Staal vult aan dat dan alleen het reststukje van de beraadslagingen geheim blijft, maar dat wat het college vertelt dan niet meer geheim is.

De aanwezige raadsleden van de fracties van PRO21 en Forum voor Democratie verlaten de vergadering.

De heer Collignon vraagt een schorsing aan.

Na de schorsing krijgt de heer Collignon het woord. Hij geeft aan dat de leden van zijn fractie hebben getwijfeld tussen weggaan of luisteren, en dat ze toch gekozen hebben voor luisteren, omdat ze wel betrokken willen zijn. Wat bij hen wel leeft is, om op zo kort mogelijke termijn, een openbare raadsvergadering te houden om dit in het openbaar te bespreken. Ze nodigen de andere partijen hiertoe uit. De voorzitter zegt dat er vanavond informatie volgt over het proces en het moment van de raad daarin. De heer Collignon geeft nogmaals aan dat hij op zo kort mogelijke termijn een openbare vergadering wil, met een voorkeur voor volgende week dinsdag.

De voorzitter reageert dat het college vanavond zo goed mogelijk informatie zal geven.

De voorzitter licht de agenda van vanavond toe: eerst is er een korte toelichting door hemzelf als portefeuillehouder, daarna een presentatie door projectleider de heer Kroon en vervolgens is er gelegenheid voor vragen door de raadsleden.

2. Informatie stand van zaken opvang asielzoekers/vluchtelingen

De heer Renkema zegt dat er op verschillende momenten gesprekken zijn geweest over mogelijke opvang van asielzoekers in deze gemeente. Het proces heeft vrij lang geduurd. Het idee was om in het pand van Euretco/EK in Hoevelaken opvang te realiseren. Er is nu overeenstemming tussen EK en het COA en er ligt een concept bestuursovereenkomst tussen de gemeente en het COA.

Nadere informatie zal door de heer Kroon gegeven worden.

De heer Kroon geeft aan dat hij een aantal feiten zal doorlopen die ook in de raadsinformatiebrief zullen staan. Hij wil met elkaar doorlopen wat noodopvang betekent en hoe het college samen met het COA tot de grote lijn van de bestuursovereenkomst is gekomen.

(Hieronder zijn de sheets opgenomen die getoond zijn tijdens de vergadering, met daarbij indien van toepassing de nader gegeven toelichting.)

Sheets: Uitgangspunten voor de noodopvang

> Pand EK aan de Koninginneweg te Hoevelaken is beschikbaar door verhuisplannen i.v.m. toekomstige woningbouwontwikkelingen.

> Maximale duur van 2 ½ jaar.

> Maximaal voor 350 asielzoekers.

> Maximaal aantal plaatsen 385 plaatsen

> In bestuursovereenkomst en nadere werkafspraken zijn diverse zaken vastgelegd o.a.:

- Een evenwichtige samenstelling van de bewonersgroep voor wat betreft geslacht, leeftijd en gezinssituatie. Hierbij is instroom bepalend.*
- Een goede balans in de opvang van gezinnen, echtparen en alleen gaanden vrouwen en mannen.*
- Het COA streeft, vanuit de doorstroming, naar passende matching met de vluchtelingen op basis een door de gemeente Nijkerk opgesteld profiel.*
- Er zullen geen AMV-ers (alleenreizende minderjarige vreemdelingen) en veilige-landers worden opgevangen in deze noodopvang.*
- Het COA spant zich in om bewoners die een verblijfsvergunning ontvangen te koppelen aan de gemeente Nijkerk of in de regio rondom Nijkerk.*
- Het COA spant zich in voor een evenwichtige verdelingen van personen die wel en niet mogen werken.*
- Uitgangspunt is dat extra kosten, die niet vergoed worden via het faciliteitenbesluit, vergoed zullen worden door COA. Uitgegaan wordt van budgettair neutraal voor de gemeente.*

> De communicatie is gezamenlijk tussen COA, gemeente en EK opgesteld, waarbij ieder ook verantwoordelijk is voor de eigen communicatie.

> Het COA over de gang van zaken in het gebouw, EK voor de communicatie naar eigen medewerkers en cliënten en de gemeente over openbare ruimte/orde en veiligheid met bewoners en andere stakeholders

> Er is fulltime een locatiemanager aanwezig in de noodopvang.

Het profiel is openbaar en het is gemaakt op basis van de gemeente. Het is een bijlage bij de bestuursovereenkomst.

Sheet: De noodopvang (Plus)

> Het is het voornemen om in het EK gebouw een noodopvang plus te realiseren.

> Het EK gebouw leent zich hier uitstekend voor.

> Dit betekent een beter kwaliteits- en voorzieningenniveau dan gebruikelijk in een noodopvanglocatie.

> De huidige kantoren op de eerste en tweede etage worden omgebouwd tot slaap- en woonverblijven met privacy en rust voor de bewoners. Alle slaapkamers hebben daglicht en er zijn toiletvoorzieningen op de etages aanwezig.

> Op de begane grond komen kantoren van het COA, wijkagent en Vluchtelingenwerk Nederland, klaslokalen, activiteitenruimten en een keuken waar mensen zelf kunnen koken.

> Er zijn veel mogelijkheden wat deze locatie een plus geeft voor de vluchtelingen die hier worden opgevangen.

Het is de inzet van de gemeente en het COA geweest om er een kwalitatief goede locatie van te maken. Het gebouw leent zich uitstekend om ter plaatse een aantal activiteiten te doen.

Sheet: Uitgangspunten communicatie

- > De communicatie is snel, open, eerlijk en neutraal.
- > De gemeente en het COA is toegankelijk voor vragen, zorgen en uitingen.
- > Persoonlijke benadering heeft de voorkeur.
- > Op veel voorkomende vragen (Q/A) wordt gezorgd voor antwoorden op de diverse media kanalen.
- > Het college is bestuurlijk het eerste aanspreekpunt.
- > Bewoners en bedrijven (ca 600) worden actief geïnformeerd.
- > Er worden dialoogsessies met bewoners, bedrijven e.d. gehouden in het EK gebouw te Hoevelaken.
- > Diverse stakeholders worden actief geïnformeerd.
- > We informeren en willen andere instanties hierbij betrekken, zoals Hulpdienst Hoevelaken, Vluchtelingenwerk Nijkerk, Sigma e.d..

De gemeente en het COA zijn intensief met elkaar betrokken geweest, ook over communicatie. Er is gekozen voor een persoonlijke benadering, vandaar de dialoogsessies.

Sheet: communicatieproces

- > Bewoners en bedrijven (ca 600 adressen) worden actief geïnformeerd via een brief op woensdagmorgen 17 mei.
- > De raad wordt geïnformeerd via een raadsinformatiebrief op woensdagmorgen 17 mei.
- > De pers wordt geïnformeerd (woensdagmorgen 17 mei om 11.00 uur) en persbericht wordt verstuurd.
- > We informeren woensdagmorgen de partners, zoals Hulpdienst Hoevelaken, Sigma, Vluchtelingenwerk Nijkerk.
- > Op dinsdag 23 mei ontvangen de bewoners en bedrijven (ca 600 adressen) een tweede brief met folder zich in te schrijven voor een dialoogsessie om in te gesprek te gaan met de gemeente en het COA.
- > De dialoogsessies zijn gepland op 12, 13 en 14 juni in het EK gebouw.
- > De bewoners en alle andere stakeholders worden op de hoogte gehouden van de besluitvorming door het college.

Sheet: Vervolg communicatieactiviteiten

- (online) media voortdurend met achtergrond- en actuele informatie voeden.
- nieuws over onderwijs en inburgeren en werk.
- nieuws over resultaten v.d. dialogen en waartoe dit leidt.
- factsheet over de opvanglocatie op de website.
- magazine 'vluchtelingen in Nijkerk' opstellen: feiten en persoonlijke verhalen van de vluchtelingen.
- Opzetten communicatie tijdens realisatie van de noodopvang en in de uitvoering. (nog nader uit te werken)
- Opzetten communicatie tijdens de ingebruikname van de noodopvang (plus) (nog nader uit te werken)

Sheet: bestuurlijk proces

- > Dinsdag 16 mei ontwerp- besluit college
- > Woensdag 17 mei informatie pers, brieven bewoners e.d.
- > Dialoogsessies 12,13 en 14 juni.
- > Dinsdag 20 juni voorgenomen besluit college.
- > Eind juni raadsbehandeling. De raad kan wensen en bedenkingen inbrengen (Gemeentewet art. 169 lid 4)
- > Aansluitend definitief besluit college (zo mogelijk begin juli).
- > Ondertekenen bestuursovereenkomst en nadere uitwerking van aanvullende afspraken tussen COA en Gemeente.
- > Raad zal na definitieve besluitvorming door college worden geïnformeerd via RIB over svz realisatiefase en beheerfase.

Na de dialoogsessies zal het college bekijken of er aanvullende zaken moeten worden besproken of aangepast moeten worden en waar nodig gaat zij met het COA hierover in gesprek.
Na de definitieve besluitvorming wil het college de raad blijven informeren.

Sheet: Vervolg(afspraken) en vragen?

Mevrouw Van de Weijer-Feuerstein vraagt wanneer het de bedoeling is om de locatie te openen en of er in de brief van 17 mei een aankondiging van de dialoogsessies staat.
De heer Renkema antwoordt dat als er besluitvorming heeft plaatsgevonden er daarna binnen het gebouw het nodige moeten gebeuren. Mensen kunnen instromen in het laatste kwartaal van dit jaar, dan kan er

daadwerkelijk gehuisvest worden. In de brief aan de inwoners staat in hoofdlijn aangegeven wat er vanavond wordt gepresenteerd en is ook de uitnodiging voor de dialoogsessie benoemd.

De heer Van Putten vraagt hoe hard 'maximaal 2,5 jaar' is, of er een reden is voor 2,5 jaar en of er dan nog verlenging mogelijk zou zijn. De heer Van Hussen sluit aan met de vraag hoe de 2,5 jaar tot stand is gekomen.

De heer Renkema antwoordt dat de periode tot stand is gekomen na intensief overleg met EK, COA en gemeente. Dit is ook gerelateerd aan komende woningbouwmogelijkheden en aan de periode waarop de huidige eigenaar het beschikbaar wil stellen. Dit is dus behoorlijk hard.

De heer Staal geeft aan dat de 2,5 jaar dus vooral vanuit belang van EK is. Stel dat zij dan nog niet de behoefte hebben om te ontwikkelen, kan de gemeente dan als derde partner ook aan de termijn vasthouden? De heer Renkema antwoordt dat de gemeente dit kan, dit zit ook in de overeenkomst.

De heer Collignon stelt dat de gemeenteraad het hoogste orgaan van de gemeente is. De raadsinformatiebrief komt na de informatie aan de inwoners. Hij wil het bespreken in een openbare vergadering. Kan de raadsinformatiebrief op de kortst mogelijke termijn?

De heer Renkema geeft aan dat raadsinformatiebriefen meteen ook openbaar zijn. Wat het college graag wil is een zorgvuldig proces doorlopen en de raad vanavond informeren.

De heer Collignon geeft nogmaals aan dat hij de brief wil hebben, voordat hij door inwoners gebeld kan worden. De heer Renkema houdt het bij zijn gegeven antwoord.

De heer Collignon vraagt of hij mogelijkheden ziet om het openbare debat vorm te geven?

De heer Renkema geeft aan dat dit aan de raad is, er komt geen uitnodiging van het college voor een raadsvergadering volgende week dinsdag.

De heer Blankesteyn vraagt naar wat gezegd is over een evenwichtige verdeling van gezinnen en alleenstaanden in relatie tot wat gezegd is over de instroom die wel bepalend is.

De heer Renkema antwoordt dat het COA altijd in de uitgangspunten zet dat de instroom bepalend is. Wat nu aanvullend is afgesproken is dat we wel streven naar de doelgroepen zoals genoemd in de bestuursovereenkomst. Hoe dat precies zal uitpakken weten we nog niet. Hij vult aan dat er een profiel van de gemeente Nijkerk bij zit en dat geprobeerd wordt daarbij aan te sluiten. Dat is de gelaagdheid die in het geheel zit.

De heer Blankesteyn vraagt wie toetst. De heer Renkema geeft aan dat dit gezamenlijk door de gemeente en het COA gebeurt.

De heer Staal geeft aan dat het nauw komt hoe je zaken formuleert. Hij vraagt of de raad wordt geconsulteerd en of de raad ook de bestuursovereenkomst te zien krijgt.

De heer Renkema antwoordt dat er nu een concept is van de overeenkomst en de aanvullende afspraken. Het is mogelijk dat deze stukken onder geheimhouding ter inzage worden gelegd voor de raad.

Mevrouw Willems brengt in dat het gaat om een groot en kostbaar project voor een korte periode (2,5 jaar).

De heer Renkema reageert dat de afgesproken periode onderdeel van het gesprek is geweest. Voor het COA moet de investering in verhouding staan tot het aantal opvangplaatsen. De gemeente kan er niet helemaal inkijken, dat is aan het COA en EK. Het COA heeft gezegd dat ze dit kunnen realiseren. Voor wat er gebeurt in de periode daarna (de ontwikkeling van het gebied), is ook de raad aan zet. Hoe dat gerealiseerd gaat worden is mede van derden afhankelijk, omdat het gaat om woningbouwontwikkeling.

De heer Blankesteyn vraagt welke stukken de raad gaat ontvangen. Ontvangt de raad bijvoorbeeld de uitkomsten van de dialoogsessies? En hij vraagt of het bij de dialoogsessies alleen gaat om informatie of dat er ook nog speelruimte is.

De heer Renkema antwoordt dat in de brieven wordt gezegd dat het college in gesprek wil gaan om ideeën, zorgen en initiatieven te horen. De gesprekken worden genoteerd en de verslagen krijgt de raad ter inzage; het college zal het betrekken bij de definitieve besluitvorming.

De heer Kroon vult aan dat bij de raadsinformatiebrief de brief aan de inwoners, het profiel en het persbericht worden meegestuurd. Op de website staat daarnaast informatie, onder andere een Q&A. Onder geheimhouding kunnen de concept bestuursovereenkomst en de nadere werkafspraken voor de raad ter inzage komen. De gedachte is om zo veel mogelijk de informatie die dinsdagmorgen in het college is besproken ook met de raad te delen.

De heer Renkema geeft nog aan dat bij de uiteindelijke besluitvorming ook de bestuursovereenkomst openbaar wordt, na de besluitvorming in het college.

De heer Van Valkenhoef stelt voor om nu te stoppen en volgende week een openbare raadsvergadering te houden. Hij wil dit ordevoorstel aan de raad voorleggen.

De heer Staal geeft aan dat er een procesvoorstel van het college ligt: er wordt informatie gedeeld en er volgt een consultatie. Hij vraagt wat het idee is om volgende week dan als raad te doen.

De heer Collignon reageert dat hij vragen heeft die hij met het college wil bespreken, maar dan in openbaarheid.

De heer Staal vraagt of hij het goed begrijpt dat het dan om beeldvorming gaat of dat het ook om beraadslagen gaat. De heer Collignon antwoordt dat het gaat om vragen stellen.

De heer Staal verzoekt om een schorsing.

Na de schorsing verwijst de heer Staal naar de heer Van Valkenhoef om als eerste iets te zeggen over het ordevoorstel.

De heer Van Valkenhoef trekt het ordevoorstel in. Het idee is om eerst de raadsinformatiebrief af te wachten, mogelijk komt daarna nog een verzoek voor een raadsvergadering.

De voorzitter vraagt of er nog aanvullende vragen zijn en concludeert dat het voor nu voldoende besproken is. Hij wijst nogmaals op de geheimhouding die op deze vergadering ligt.

3. Sluiting

De raadsvergadering wordt om 21.00 uur gesloten.

Opgesteld te Nijkerk 24 mei 2023,

de griffier,

de voorzitter,

A.G. Verhoef-Franken

mr. drs. G.D. Renkema